

UPRAVNO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE
Tržaška 68a
1000 Ljubljana

U 528/2006-15

S O D B A

V I M E N U L J U D S T V A

Upravno sodišče Republike Slovenije v Ljubljani je v senatu pod predsedstvom vrhovnega sodnika svétnika Janeza Breznika, ob sodelovanju višjih sodnikov Petra Goloba in Brigite Domjan Pavlin kot članov senata ter sodne strojepisice Karmen Luštrek kot zapisnikarice, v upravnem sporu, ki ga je sprožila tožeča stranka Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, DOPPS – BirdLife Slovenija, Tržaška 2, Ljubljana, ki jo zastopa odvetnik Tomaž Petrovič iz Ljubljane, zoper toženo stranko Ministrstvo za okolje in prostor RS, Dunajska 48, Ljubljana, zaradi okoljevarstvenega soglasja – položaja stranke v postopku, o tožbi tožeče stranke zoper odločbo tožene stranke št. 35402-2/2006 z dne 13. 1. 2006, na nejavni seji dne 29. 6. 2006

o d l o č i l o :

Tožbi se ugodi. Odločba Ministrstva za okolje in prostor RS št. 35402-2/2006 z dne 13. 1. 2006 se odpravi in zadeva vrne toženi stranki v ponoven postopek.

O b r a z l o ž i t e v :

Z izpodbijano odločbo je tožena stranka zavrnila pritožbo tožeče stranke zoper sklep Agencije Republike Slovenije za okolje, št. 35402-114/2004 z dne 4. 11. 2005, s katerim upravni organ prve stopnje tožeči stranki ni priznal lastnosti stranke v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja za poseg: gradnjo vetrne elektrarne in povezovalnega daljnovoda na območju Volovja reber nad Ilirsko Bistrico, ki je uveden na zahtevo nosilca nameravanega posega Elektro Primorske d.d., Erjavčeva 22, Nova Gorica. Tožena stranka je tudi zavrnila zahtevo Elektro Primorske d.d. za priznanje stroškov pravnega zastopanja za odgovor na pritožbo. V obrazložitvi izpodbijane odločbe tožena stranka ugotavlja, da je tožeča stranka podala zahtevo za vključitev v postopek za izdajo okoljevarstvenega soglasja za gradnjo vetrne elektrarne na Volovji rebri. V vlogi je navedla, da ima status društva, ki deluje v javnem interesu na področju ohranjanja narave in da ima zato v skladu s 137. členom Zakona o ohranjanju narave (v nadaljevanju ZON) pravico zastopati interese ohranjanja narave v vseh upravnih in sodnih postopkih. Območje Volovja reber je območje izredne naravovarstvene vrednosti, izgradnja vetrne elektrarne pa bo v veliki meri razvrednotila naravovarstveno in kranjsko vrednost tega območja in bo prizadela ohranitveni status nekaterih

živalskih in rastlinskih vrst. Prvostopni organ je zavrnil zahtevo tožeče stranke za priznanje lastnosti stranskega udeleženca v tem postopku. Po mnenju tožene stranke je prvostopni organ pravilno uporabil določbe 1. odstavka 142. člena ZUP in zahtevk utemeljeno zavrnil. Neutemeljena je pritožbena navedba, da izpodbijani sklep nima razlogov za odločitev in da je upravni organ prve stopnje odločil mimo zahtevka. Po oceni tožene stranke obrazložitev sklepa upravnega organa prve stopnje ustreza zahtevam iz določb 1. odstavka 214. člena ZUP, ki določa, kaj mora obrazložitev odločbe obsegati. Če pa se tožeča stranka z razlogi odločitve ne strinja, to ne pomeni, da se odločitve ne da preizkusiti. Upravni organ prve stopnje je po mnenju tožene stranke odločil o zahtevku stranke, saj je tožeča stranka zahtevala priznanje statusa v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja, kar jasno izhaja iz vloge tožnika z dne 15. 9. 2004. O zahtevku tožnika za priznanje statusa stranskega udeleženca v postopku izdaje navedenega okoljevarstvenega soglasja pa je upravni organ prve stopnje z izpodbijanim sklepom tudi odločil. Da je v izreku sklepa zapisano "v upravnem postopku" pa ni bistveno za odločitev o stvari, saj je povsem jasno, na kateri zahtevki in na kateri postopek se odločitev nanaša. Kar pa se tiče pravilne uporabe materialnega prava, je že upravni organ prve stopnje navedel pravilne razloge za svojo odločitev in se pritožbeni upravni organ sklicuje nanje. Samo društvu, ki ga omenjajo določbe 152. člena Zakona o varstvu okolja (v nadaljevanju ZVO-1) lahko minister podeli status nevladne organizacije in samo tista društva, ki so pridobila tak status po tem členu ZVO-1, lahko imajo položaj stranskega udeleženca po določbah 4. odstavka 64. člena ZVO-1. Tožeča stranka tega statusa brez dvoma nima. Društva štejejo med nevladne organizacije, vendar samo društva, ki so pridobila status nevladne organizacije po določbah 153. člena in ob pogojih iz 152. člena ZVO-1 lahko imajo položaj stranskega udeleženca v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja. Evidentno je, da ZVO-1 določa vse možne stranke v postopku po ZVO-1, tako kdo je aktivna stranka in kdo je stranski udeleženec. ZVO-1 je torej očitno strožji glede vstopanja društva v postopek izdaje okoljevarstvenega soglasja, ker to pogojuje s pridobitvijo statusa nevladne organizacije po ZVO-1. Tega pa tožnik nima. Tožnik po določbah ZON ne more biti stranski udeleženec v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja, ne da bi izpolnjeval tudi pogoje po ZVO-1. Neutemeljena je tudi pritožbena navedba glede zavajajoče izjave o možnosti sodelovanja tožnika v postopku odločanja o naravovarstvenem soglasju, saj se v tem postopku obravnava, če so izpolnjeni pogoji za priznanje statusa stranskega udeleženca v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja. Tožnik se tudi ne more uspešno sklicevati na evropske direktive in Aarhuško konvencijo, saj je materialni predpis, ki je pravna podlaga za odločanje v obravnavani stvari, ZVO-1.

Tožeča stranka vlaga tožbo zaradi napačne uporabe materialnega prava, napačno ugotovljenega dejanskega stanja in kršitev določb postopka ter sodišču predlaga, da tožbi ugotovi in odpravi odločbo tožene stranke in odločbo prvostopnega organa spremeni tako, da prizna stranskemu udeležencu status v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja za gradnjo vetrne elektrarne, ali vrne zadevo organu druge oz. prve stopnje v ponoven postopek. Sklep prvostopnega organa nima razlogov in ga je kot takšnega nemogoče preizkusiti, zlasti ne v smislu materialno pravne argumentacije. Tožena stranka pa na pritožbene očitke zvečine sploh ni odgovorila. Tožeča stranka poudarja, da je tožena stranka v pritožbi tožeče stranke v postopku enkrat že odločila in sicer takrat diametralno nasprotno ter dala prvostopenjskemu organu navodilo, da tožeči stranki prizna status stranskega udeleženca. Po mnenju prvostopnega organa tožeči stranki ni bil podeljen status nevladne organizacije, ki deluje v javnem interesu na področju varstva okolje po določbah ZVO-1 in zato ni upravičen do podelitve statusa stranskega udeleženca v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja. ZON namreč naj ne bi določal, kakšen procesni položaj imajo društva, ki imajo na podlagi ZON status društva, ki deluje v javnem interesu na področju ohranjanja narave, medtem ko ima ZVO-1 natančno procesno določbo, v kateri le organizacijam, ki so status pridobile na njegovi podlagi, izrecno podeljuje položaj stranskega udeleženca v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja. Tožeča stranka poudarja, da tožena kljub že večletni zamudi še zmeraj ni izdala podzakonskega predpisa, ki bi omogočal pridobitev statusa organizacije, ki deluje v javnem interesu na področju varstva okolja po ZVO-1,

tako da tega statusa sploh še ni mogoče pridobiti. Glede kršitev pravil postopka tožeča stranka navaja, da prvostopenjski organ zgolj povzema navedbe vseh udeležencev, zahtevo za priznanje statusa stranskega udeleženca pa zavrne s popolnoma svojstveno besedno razlago posameznih določil ZON in ZVO-1. Po mnenju tožeče stranke obrazložitev nima razlogov in se kot takšne ne da preizkusiti, v nobenem primeru pa ne sme razlagati predpisov v škodo tožeče stranke in interesa ohranjanja narave in okolja. Prvostopenjski organ je odločil mimo zahteve tožnika, ki je vložile zahtevo za vključitev stranskega udeleženca v postopek. Prvostopenjski organ pa v svojem sklepu ne priznava lastnosti stranke v ponovnem postopku izdaje soglasja za sporni poseg. Tega pa ni tožnik nikoli zahteval. Tudi tolmačenje prvostopenjskega organa glede specialnosti ZVO-1 v razmerju do ZON je napačno. ZVO-1 namreč v pravni sistematiki velja za krovni zakon na področju varstva okolja, saj ureja skupna načela in pravne instrumente za človekove posege v okolje kot celoto. Interes ohranjanja narave je le eden od interesov varovanja okolja, katerega pa ureja področni predpis – ZON. Slednje velja še zlasti upošteva sam postopek izdaje okoljevarstvenega soglasja. ZON v opredelitvi statusa društva, ki deluje v javnem interesu na področju ohranjanja narave in ima na podlagi 137. člena pravico zastopati interese ohranjanja narave, nikjer ne omejuje ali izključuje sodelovanja v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja po ZVO-1. ZON določa pravico zastopati interese ohranjanja narave v vseh upravnih in sodnih postopkih. ZVO-1 pa za organizacije, ki imajo status po ZVO-1, ureja le sodelovanje v upravnem postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja in posameznih dovoljenj po ZVO-1. Organizacije po ZVO-1 tako nimajo pravice sodelovati v drugih upravnih postopkih. ZON društvom, ki imajo poseben status po ZON priznava poseben pravni interes, na podlagi katerega lahko sodelujejo v vseh upravnih postopkih. Upošteva navedeno je skladno z ureditvijo upravnega postopka najprimernejši procesni institut stranskega udeleženca. Tožeča stranka je tekom celotnega postopka nedvoumno dokazala, da načrtovani poseg lahko poseže v interese, katere zastopa na podlagi zakona in podeljenega statusa. Določilo 137. člena ZON je po mnenju tožeče stranke v razmerju do določila 64. člena ZVO-1 potrebno razumeti kot specialnejše določilo, ki se nanaša na področje ohranjanja narave. Ker specialnejše, pa čeprav starejše pravno pravilo prevlada nad generalnim, lahko tožeča stranka kot društvo oziroma organizacija po ZON sodeluje v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja. Prvostopenjski organ je pravilno ugotovil, da ima tožeča stranka status društva, ki deluje v javnem interesu na področju ohranjanja narave. Skladno s 33a členom ZON je potrebno zaradi ohranitve ugodnega stanja in preprečitve slabšanja ugodnega stanja ptic in drugih živalskih ter rastlinskih vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov na posebnih varstvenih območjih in potencialnih posebnih ohranitvenih območjih izvesti presojo sprejemljivosti posegov v naravo. V poročilu in v dodatku k poročilu investitorja je izdelovalec opredelil vplivna območja načrtovanega posega. Iz poročila nedvoumno izhaja, da se predvideni poseg deloma nahaja v samem območju Natura 2000, deloma na njegovem samem robu, v celoti pa predstavlja vpliv na to posebno varstveno območje in potencialno posebno ohranitveno območje. Naravovarstveni pomen Volovje rebri, še posebej z vidika varstva ptic, je izkazan z uvrstitvijo tega območja v IBA območje Snežnik-Pivka. IBA območja (mednarodno pomembna območja za ptice) so določena v skladu z metodologijo Mednarodne zveze za varstvo ptic BirdLife International. V Sloveniji imamo 25 IBA območij, ki so z mednarodnega vidika pomembna za varstvo ptic. Območje Volovje rebri je bilo po strokovnih kriterijih predlagano za vključitev v posebno območje varstva (SPA) Natura 2000 Snežnik-Pivka. V uredbi o območjih Natura 2000 je bilo SPA območje Snežnik-Pivka določeno nekoliko okrnjeno, še vedno pa je precej načrtovanih vetrnici znotraj SPA območja, vse pa so v vplivnem pasu. Zaradi varstva varovanih vrst ptic je bil z uredbo o območjih Natura 2000 za SPA območje Snežnik-Pivka določen varstveni cilj zaradi zagotovitve čim bolj mirnih preletov zračnih koridorjev, s čim manj objekti v zraku. Postavitev vetrnih elektrarn pomeni dodajanje objektov v zrak, kar pa je v nasprotju s prej navedenim ciljem. To pa pomeni škodljiv vpliv na ta varstveni cilj v nasprotju s 101e členom ZON. Območje Volovje rebri se redno uporablja kot prehranjevališče enega para planinskega orla, ki gnezdi v neposredni bližini. Ker na celotnem območju Snežnika-Pivke gnezdi en sam par planinskega orla, pomenijo vetrnice grožnjo izumiranju te vrste v Sloveniji. Gozdni rob takoj za

grebenom, kjer so planirane elektrarne, je najpomembnejše območje tudi za gozdnega jereba v celotnem SPA območju Snežnik-Pivka. Ker je ta vrsta zelo občutljiva na motnje, je pričakovati, da se bo z območja umaknila, kar pomeni poslabšanje ugodnega stanja v tem območju. Presoja sprejemljivosti posegov v naravo se izvaja skladno zlasti s 101d členom ZON. Citirani člen določa, da je v postopku presoje sprejemljivosti posegov v naravo treba ugotoviti in ustrezno presoditi vplive oziroma posledice teh posegov v naravo glede na varstvene cilje posebnega varstvenega območja ali potencialnega posebnega ohranitvenega območja. Vplivi oziroma posledice takšnih posegov v naravo, za katere je treba izvesti presajo vplivov na okolje skladno z določili ZVO-1 in ZON, se ugotovijo v postopku presoje vplivov na okolje. Slednji postopek pa se vodi skladno z določbami ZVO-1, kolikor ZON ne določa drugače. Zato ni jasna pavšalna in zavajajoča navedba prvostopenjskega organa, da bo tožeča stranka skladno z ZON imela, ne glede na nepriznan status v tem postopku, možnost sodelovati v postopku odločanja o naravovarstvenem soglasju za nameravani poseg. ZON namreč določa združevanje postopkov po ZON z drugimi upravnimi postopki. Interesa ohranjanja narave po takšnem razlogovanju prvostopenjskega organa ne bi bilo mogoče učinkovito uresničevati, kar pa ni bila intencija zakonodajalca. Še zlasti ne, ker podzakonskega akta, ki naj bi uredil pridobitev statusa nevladne organizacije, ki deluje v javnem interesu po ZVO-1, še zmeraj ni. Upoštevanje navedeno ima tožeča stranka pravico biti stranski udeleženec že iz tega naslova, saj se v predmetnem postopku okoljevarstvenega soglasja, zaradi zahtev evropskih direktiv, vodi enotni postopek tudi za presajo sprejemljivosti posegov v naravo skladno z ZON. Pri tem je potrebno tudi upoštevati dejstvo, da je Slovenija ratificirala Aarhuško konvencijo ter da je bila skladno z razlogi opisanimi v Poročevalcu št. 109, kot pomembna komponenta novega ZVO-1 opredeljena tudi potreba po uskladitvi zakonodaje z uveljavljenimi mednarodnimi dokumenti, med drugim tudi z omenjeno konvencijo. Posledično je torej neverjetno stališče prvostopenjskega organa, da ZVO-1 ukinja pravice društvu, ki je pridobilo status po ZON. Takšna razlaga bi bila popolnoma v nasprotju s cilji in zahtevami Aarhuške konvencije, kakor tudi s pravno opredelitvijo, ki jo je v tej zadevi že sprejel pritožbeni organ v svoji odločbi z dne 20. 5. 2005.

Tožena stranka je poslala upravne spise, v odgovoru na tožbo pa se sklicuje na obrazložitev izpodbijane odločbe in sodišču predlaga, da tožbo kot neutemeljeno zavrne.

Tožba je bila vročena tudi Elektro Primorski d.d. kot stranki, kateri bi bila odprava izpodbijanega upravnega akta lahko v neposredno škodo (1. odstavek 20. člena Zakona o upravnem sporu, Uradni list RS, št. 50/97, 65/97 in 70/00, v nadaljevanju ZUS). V odgovoru na tožbo meni, da je izpodbijana odločba zakonita in pravilna, tožba pa neutemeljena. Navedba tožeče stranke o odsotnosti razlogov je pavšalna in neargumentirana. Tožena stranka je v zadnjem odstavku odločbe na drugi strani določno navedla, da je organ prve stopnje navedel materialno podlago za svojo odločitev in da se pritožbeni organ sklicuje nanjo. Za navedeno dikcijo obstaja podlaga v določbi 254. člena ZUP. Okoliščina, da je tožena stranka v zadevi že odločala, ne predstavlja pravotvornega dejstva, zaradi katerega bi bila izpodbijana odločba nepravilna in nezakonita. Tožeča stranka razume odločbo preveč dobesedno, pri tem pa spregleda dejstvo, da v kolikor bi bilo dejansko stanje že takrat pravilno ugotovljeno, tožena stranka odločbe ne bi odpravila in vrnila v ponovni postopek, ampak bi odločbo organa prve stopnje odpravila in sama rešila zadevo. Glede razumevanja določb ZVO-1 o udeležbi društev je treba opozoriti, da zakon določa posebne pogoje, ki jih mora posamično društvo izpolnjevati, če želi pridobiti položaj stranke v postopku. Če pogojev ne izpolnjuje, potem ne more zase zahtevati položaja stranke v postopku. Izpolnjevanje pogojev, ki jih določa ZON, pa ne pomeni avtomatično tudi položaj v postopkih, ki se vodijo skladno z določili ZVO-1, ker pogoji niso enaki. Če bi zakonodajalec želel podeliti organizacijam, ki imajo status po ZON takšen status tudi po ZVO-1, potem bi to v ZVO-1 izrecno zapisal. Ker pa tega ni storil je jasno, da je imel zakonodajalec utemeljene razloge za drugačno ureditev, kar izhaja tudi iz raznolikosti pogojev, ki jim morajo društva izpolnjevati. Brezpredmeten je ugovor tožeče stranke,

da je podana bistvena kršitev pravil postopka, ker naj bi tožeča stranka podala zahtevo za vključitev stranskega udeleženca, upravni organ pa ji ne priznava lastnosti stranke v postopku. Tožeča stranka ni upoštevala določbe 2. odstavka 42. člena ZUP, ki določa, da so stranke lahko tudi drugi, če so lahko nosilci pravic in obveznosti o katerih se odloča v upravnem postopku. Pojem stranke po ZUP je širši generični pojem, ki obsega tako osebo, na katere zahtevo je začel postopek ali se zoper njo vodi, kot tudi stranskega udeleženca. Upravni organ je z izrekom torej povsem pravilno odločil, da tožeča stranka ni niti oseba, na podlagi katere je bil začel postopek, niti oseba, ki bi varovala svojo pravno korist. Opozoriti je potrebno, da je pravni položaj tožeče stranke ne glede na poimenovanje v obeh primerih enak, torej zaradi morebitnega drugačnega poimenovanja tožeča stranka ni v ničemer pravno prikrajšana. V postopku, ki se vodi skladno z določbami ZVO-1, se javni interes ne varuje zgolj z omogočanjem položaja stranke v postopku nevladnim organizacijam na področju varstva okolja, ki delujejo v javnem interesu, ampak tudi z vključitvijo mnenja Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave in splošnega varstva javnega interesa preko ustrezne državne institucije. Upravna stvar, kjer je tožeča stranka zahtevala položaj stranke v postopku, je izdaja okoljevarstvenega soglasja po ZVO-1. Ta zakon je izrecno določil, kdo so osebe, ki lahko sodelujejo v postopku in kakšne so njihove pravice. Tožeča stranka ne izpolnjuje pogojev, ki jih določa ZVO-1 za stranske udeležence, zato skuša s prikrojenim razlogovanjem materialne zakonodaje doseči pravni položaj, ki ji v konkretnem postopku ne gre. Če je zakonodajalec podal v ZVO-1 izrecne pogoje, kdo in pod kakšnimi pogoji lahko sodeluje v postopku presoje vpliva na okolje, potem tega gotovo ni storil brez razloga. Posebej še, če bi sledili razlogovanju tožeče stranke, da je to že tako ali tako uredil ZON. Navedbe o vplivu posega, ki je predmet presoje po ZVO-1 so pavšalne in za presojo v konkretnem upravnem sporu brezpredmetne. Glede Aarhuske konvencije prizadeta stranka opozarja, da ta mednarodna pogodba ni neposredno izvršljiva, ampak so jo dolžne države članice prenesti v notranji pravni red. Z ZVO-1 je določila konvencije zakonodajalec prenesel v pravni red Republike Slovenije. Upravni organi so dolžni odločati na podlagi zakonov in če posamične določbe zakonov tožeči stranki ne ustrezajo, potem to ne pomeni, da upravni organ ukinja njihove pravice, ampak da odloča po zakonu. Prav ZVO-1 je nadalje določil, da morajo organi v postopku odločanja, ki se vodi po ZVO-1, upoštevati mnenje javnosti in se do pripomb, ki jih je podala javnost tudi opredeliti. Opozoriti velja, da je tožeča stranka v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja podala obširne pripombe, do katerih se bo moral upravni organ opredeliti. Njeno razlogovanje bo torej upoštevano, čeprav tožeča stranka ne bo neposredno sodelovala v upravnem postopku. Prizadeta stranka meni, da tožeča stranka dejansko zasleduje drug cilj in to je onemogočenje posega kar tako. Tožeča stranka bi z uporabo pravnih sredstev lahko za daljši čas onemogočila sprejem odločbe, ne glede na utemeljenost pritožbenih navedb, kar pa pomeni zlorabo pravic. V zvezi s tožbeno navedbo, da je tožena stranka pridobila mnenje, ki je potrdilo njeno prvotno stališče pa je treba opozoriti, da gre za polresnico. Stranka z interesom je prav tako pridobila ustrezno strokovno mnenje Inštituta za javno upravo Pravne fakultete v Ljubljani, ki ga je pripravil prof. dr. Tone Jerovšek, ki je enakega mnenja kot upravna organa. Drugačna odločitev je torej posledica pravilno ugotovljenega dejanskega stanja in pravilne uporabe materialnega prava, ne pa domnevne prevlade interesov. Stranka z interesom predlaga zavrnitev tožbe.

Državno pravobranilstvo RS je s svojo vlogo št. U-A07-1139/2006-3-Š z dne 9. 3. 2006 prijavilo udeležbo v tem upravnem sporu.

Tožba je utemeljena iz naslednjih razlogov:

V tem upravnem sporu je sporno vprašanje, ali je tožeči stranki potrebno priznati položaj stranke (oziroma stranskega udeleženca) v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja za poseg: gradnje vetrne elektrarne in povezovalnega daljnovoda na območju Volovja reber nad Ilirsko Bistrico.

Četrti odstavek 64. člena ZVO-1 (Uradni list RS, št. 41/04) določa, da ima poleg nosilca nameravanega posega (1. odstavek 64. člena ZVO) in oseb, opredeljenih v 2. odstavku 64. člena ZVO-1, položaj stranskega udeleženca v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja tudi nevladna organizacija iz 1. odstavka 153. člena zakona, ki je dala svoje mnenje in pripombe skladno z 58. členom zakona. V 152. členu ZVO-1 so določeni pogoji za pridobitev statusa nevladne organizacije, ki na področju varstva okolja v Republiki Sloveniji deluje v javnem interesu, v 153. členu ZVO-1, pa način pridobitve statusa.

Med strankama ni sporno, da tožeča stranka ni pridobila statusa na podlagi in ob pogojih 152. in 153. člena ZVO-1, ima pa status društva, ki deluje v javnem interesu na podlagi določb 137. člena ZON (Uradni list RS, št. 96/04, UPB2). Društvo, ki pridobi status društva, ki deluje v javnem interesu, ima pravico zastopati interese ohranjanja narave v vseh upravnih in sodnih postopkih (3. odstavek 137. člena ZON). Posamezno društvo lahko brez dvoma pridobi ustrezen status tako na podlagi določb 137. člena ZON kot tudi na podlagi 153. člena ZVO-1, saj podeljen status na podlagi enega zakona ne izključuje podelitve statusa na podlagi drugega zakona.

Iz 4. odstavka 64. člena ZVO-1 ne izhaja, da bi imel lahko položaj stranke v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja (poleg oseb iz 2. odstavka 164. člena ZVO-1) izključno in samo nevladna organizacija iz 1. odstavka 153. člena ZVO-1. ZVO-1 je bil sprejet po ZON-u in če bi imel zakonodajalec namen izključiti iz postopka vsa ostala društva, ki so si na podlagi ZON pridobila status društva, ki deluje v javnem interesu na področju ohranjanja narave, bi to tudi izrecno in jasno navedel. Pridobljen status društva na podlagi 153. člena ZVO-1 pomeni samo to, da lahko tako društvo sodeluje samo v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja, društvo, ki je pridobilo ustrezen status na podlagi določb ZON-a, pa tudi v drugih sodnih in upravnih postopkih. Glede na to, da ima društvo, ki je pridobilo status na podlagi določbo ZON-a pravico zastopati interese ohranjanja narave v vseh upravnih in sodnih postopkih, je po presoji sodišča v konkretnem primeru ključnega pomena vprašanje, ali ima določen poseg, za katerega je potrebno pridobiti okoljevarstveno soglasje, lahko kakršenkoli vpliv na naravo oziroma njeno ohranjanje, nato pa bi bilo potrebno ugotoviti, ali je društvo (ki ima status po ZON) ustanovljeno v javnem interesu zaradi varovanja tistega dela narave, na katerega naj bi imel (lahko imel) predvideni poseg določene vplive. V postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja se brez dvoma morajo upoštevati tudi morebitni vplivi na naravo. Ministrstvo namreč v okoljevarstvenem soglasju določi tudi pogoje, ki jim mora upoštevati nosilec nameravanega posega, da bi preprečil, zmanjšal ali odstranil škodljive vplive na okolje, pogoji pa se določijo (med drugim) tudi na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave (2. in 4. odstavek 61. člena ZVO-1). V konkretnem primeru se predvideni poseg deloma nahaja v samem območju "Natura 2000". Območje Volovje rebri je uvrščeno v IBA območje Snežnik-Pivka in gre torej za mednarodno pomembno območje za ptice v Sloveniji in je to območje brez dvoma v vplivnem pasu predvidenega posega. Nesporno je tudi že omenjeno dejstvo, da je tožeča stranka pridobila status društva, ki deluje v javnem interesu, pri čemer je njeno delovanje v javnem interesu na področju ohranjanja narave usmerjeno na področje varstva ptic. Ker torej tožeča stranka v javnem interesu varuje tisti del narave, ki bi bil s predvidenim posegom lahko ogrožen in ker ima podeljen status društva, ki deluje v javnem interesu na podlagi določb 137. člena ZON, le-ta pa daje pravico zastopanja interesa ohranjanja narave v vseh upravnih in sodnih postopkih, po mnenju sodišča ni ovir, da tožeča stranka v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja ne bi sodelovala kot stranski udeleženec.

Sodišče je zato tožbi na podlagi določbe 4. točke 1. odstavka 60. člena ZUS ugodilo, izpodbijano odločbo odpravilo in zadevo vrnilo toženi stranki v ponoven postopek. Tožeča stranka je sicer predlagala tudi spremembo oziroma odpravo odločbe prvostopenjskega upravnega organa, vendar pa je predmet neposredne presoje v upravnem sporu po določbi 2. odstavka 1. člena ZUS lahko samo dokončen pravni akt.

PRAVNI POUK: Zoper to sodbo je dovoljena pritožba v roku 15 dni od prejema pisnega odpravka. Pritožba se vloži pisno v štirih izvodih priporočeno na pošto ali neposredno pri Upravnem sodišču RS v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 29. 6. 2006

Predsednik senata:
Janez Breznik, l.r.

Ta prepis je soglasen z izvirnikom.
Podpis pristojne sodne osebe: